

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

47. An difficultas jejunandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

rebus Infidelium, vel servi in eorum domibus alium cibum præter carnes non haberent, vel si jejunando in odium notabile Domini Infidelis inciderent, à jejunij præcepto propter dictam rationem eximerentur.

Bona fides: Ratio hospitij.

49. De bona fide si habet Sa, v. Jejun. n. 14. *Qui se putat justam causam habere non jejunandi, non peccat mortaliter, non jejunando: sic ille, imò nec peccare venialiter, si nulla prorsus fraude ita putat, certum sit. Nam si negligentiam adhibuerit in exquirenda causa sufficientia, jam aliqua adest fraus, juxta cujus gravitatem, si adsit, vel levitatem, pensanda est culpa, ut universum explicamus.*

50. Atque ex hac fide bona excusandos esse aliquos sanctos viros præcis imbutos moribus, puto, qui Charitate urgente, ut hospites ex itinere, ut plurimum pedestri defatigatos ad cibum allicerent, jejunium etiam obligans se posse frangere existimabant: nisi eodem excusari potius velis, quod non jam jejunium de præcepto Ecclesiæ, sed de regula ad mortale non obligante violaverint. Nam ceteris mihi non probatur solam hospitij rationem posse causam fractionis esse jejunij, sive ex præcepto, sive ex voto, sive ex penitentia debiti: Ita Azor. p. 1. lib. 7. c. 18. & 19. q. 1. & 2. pag. pr. Eccl. 4. lib. 1. c. 10. n. 11. Ratio præcipua est, quia in hac potissimum ætate nostra tam culta facile hospes, nisi sit inhumanus, & barbarus, poterit persuaderi jejunium à te, non ex aliquo capite Hospitis offensivo, sed solum ex obligatione tibi injuncta, servari: ratioque admodum ne dicam, nunquam, timeri aliquod damnum videtur posse ex tua sola abstinentia, si humaniter cetera hospitij jura custodias.

Ratio loci: Excusatio dubia, remissive.

51. De excusatione ratione loci, satis per occasionem dictum est in superioribus, c. 1. §. 2. n. 10. cum de excusatione ab assistentia Missæ tractaremus. De excusatione dubia, vide nonnulla *max. num. 6. sine*, & ea quæ supra diximus lib. 1. c. 3. §. 7. v. *Jejunium*.

Dispensatio.

52. Dispensationem de non jejunando concedi à Summo Pontifice posse, ex justa causa, licet, & valide, sine causa autem, saltem valide, ex supradictis cap. 3. §. 2. num. 3. satis constat.

53. Et quidem causa justa duplex est: Altera ex parte Summi Pontificis, altera ex parte ejus, qui dispensationem postulat. Ex parte hujus causa debet esse excusatio, seu aliquo tandem modo impeditiva, de qua *max. num. 6.* Ex parte Pontificis non est impeditiva satis esse quancunque, etiam si non sit impeditiva jejunij: quare sufficit, si Pontifex moveatur ab aliqua sibi bene visa ratione, ita ut solum, quia vult se benignum alicui benemerito ostendere, sufficiat aliquando ad dispensandum, Lege Sanchez l. 8. de matr. d. 18. n. 7. Pont. l. 8. de matr. cap. 14. Castro Pal. l. 1. r. 3. de disp. d. 6. p. 8. §. 1. n. 3. Dianam p. 1. r. 1. d. res. 3. 5. Trull. l. 3. in dec. c. 2. dub. 7. n. 18. cujus rei ratio est, quia similes dispensationes concessæ pro persona particulati, non lædunt bonum commune, ne sunt in alicujus præjudicium, nec bonum ordinem Republicæ turbant: convenit enim ipsi Republicæ bono. Principè aliquando se benignum exhibere: ergo cum hæ dispensationes sint circa leges humanas ab ipso Pontifice dependentes, non est unde tunc committatur ne levis quidem culpa. Proportionali modo esse discurrendum de dispensationibus concedendis per Episcopos à jejunij, solo jure Diocesano, (non autem universali, de his enim *max. n. 55.*) inductis, paritas rationis ostendit.

54. Atque ex his sit, peti posse dispensationem ex nulla causa à Summo Pontifice, & ab Episcopis in eorum proprio jure sine ulla culpa, Ita Sanchez ib. 8. de matr. d. 18. n. 9. tum quia integrum mihi est proponere desiderium,

equivaler petitioni, & petitiõ hujus redditioni, ad quam ingeri possit ratio. Idem puto (non enim absimilis est ratio) nisi petas, ingeras malam suspiciõem in altero, quod adulteraveris, vel aliam adamaveris.

43. Liberatur secundo, Vxor, si ex jejunio reddatur inordinate pallida macieque confecta, ut timor inordinatè pallida macieque confecta, ut timor inordinabilis sit, ne à viro minus notabiliter ametur: Ita Sanchez d. 3. n. 24. præceptum epim jejunij quieto matrimonij statui, quem certe sine debito amore perisilitari necesse est, obstat non debet.

44. Liberatur tertio si eadem vxor ita prohibetur, ut si jejunet, rixæ exoriantur, & notabiliter ametur: Ita Sanchez l. c. n. 26. quævis enim peccat vir, si in hoc sufficienti causa faciat, vxor tamen si obediat, non delinquit, propter rationem n. præced. dictam.

45. Liberatur quarto, Vxor Catholica, si prohibetur, ut si viro hæretico jejunare, idque non in contemptum Ecclesiæ, vel præcepti jejunandi, sed ob alias causas, puta ob incommodum parandi cibos Quadragesimalis, vel ob inordinatum emendi vel quid simile. Ita Azor. l. 1. c. 18. q. 7. pag. l. c. n. 10. Trull. lib. 3. in dec. c. 2. dub. 7. Ratio est eadem, vel ferè eadem, ac modo dicta.

46. Liberatur quinto, ut id hæ occasione dicam, quælibet mulier volens, si ex continuo jejunio Quadragesimali (nam in jejunio uno vel altero, quod incidit in annum, id vix locum habere potest) speciositate faciem suam amitteret: Ita Sanchez l. c. n. 12. Ratio quædam poellæ honestum Matrimonium occupanti, nobile damnum infert speciei deperditio. Sed quod si quædam tantæ jacturæ? Respondet, quando ita colorem amitteret, macieque contraheret, ut ea visa, statim de diti macie extra suum moram notaretur.

Opera Pietatis: remissive.

Difficultas invitandi.

48. Licet ob pietatis opera jejunium de præcepto negligere, satis per occasionem petimus cap. 3. §. 4. n. 6.

49. Quoad difficultatem. Causam est molestiam aliquam in jejunio residere, atque hæc nihilominus cognita præcepti jejunij Fidelibus ab Ecclesiæ: quare non est, ut quælibet difficultatem à jejunio te eximere impulerent potes. Agimus igitur hic de magna, ac valde extraordinaria difficultate: de qua sic distingue: Si difficultas oritur ex malo habitu tuo, ut quæ solitudine, etiam si magna obligas tam vincere, & jejunare. Ita Fili. m. l. 2. p. 2. c. 6. q. 9. n. 12. 5. omnes enim tenemur malum habitum, quamvis inveteratum, extirpare. At si difficultas oritur ex prava corporis dispositione, quia, ut Machi notabilem, atque extraordinariam debilitatem sentias, insolitam lassitudinem, & similia; excusaberis à jejunio, etiam si ejusmodi debilitas provenerit ex malo habitu nimis comedendi. Sic intelligo Bonac. l. 2. d. ult. de p. Eccl. l. 1. p. ult. n. 15. Ratio est, quia tunc ejusmodi incommoda reducuntur ad corporis infirmitatem, de qua supra satis, supèrque disputatum.

Transitus per Terras Hæreticorum.

Servitius Catholicis apud Infideles.

48. Quando nullum adest, timeturve incommodum, si quando, ni jejunetur, apparet Religionis contemptus, jejunium esse observandum, etiam inter infideles, nulla est dubitatio. At sit vitæ periculum, vel alterius mali gravis, sine dicto contemptu, poterit, vel peregrinus, vel servus inter Hæreticos, seu Infideles, & jejunium, & frangere, & carnes comedere die Fidelibus venito, Azor. p. 1. l. 7. c. 18. q. 7. Trull. l. 3. in dec. c. 2. dub. 7. n. 22. quia præcepta Ecclesiæ positiva non obligant, ut nimis sæpe diximus, cum tanto dispendio. Hinc, si Remiges Christiani in tri-